

K. Kraus

**PHOTOGRAMMETRIE – BAND 2
VERFEINERTE METHODEN UND ANWENDUNGEN**

Izdavačka kuća Ferd..Dümmers Verlag, izdala je 3.izdanje knjige Photogrammetrie Band 2: Verfeinerte Methoden und Anwendungen (Fotogrametrija , knjiga 2 – Precizne metode i primjena) na njemačkom jeziku , ISBN 3-427-78653-6.

Knjiga sadrži 481 stranicu formata 16.5 cm × 24 cm, bogato je ilustrirana (260 slika i priloga). Kako je u prvom redu namijenjena studentima kao udžbenik, knjiga sadrži i niz zadataka poslije svakog poglavlja, što je čini pogodnim nastavnim pomagalom.

Sadržaj je podijeljen u četiri cjeline: B-Postupci orijentacije u fotogrametriji i fotogrametrijsko određivanje točaka, C-Fotogrametrijsko određivanje ploština i njihovo vizualiziranje, D-Fotogrametrijska izmjera i vizualizacija dinamičkih pojava i E- Kalibriranje fotogrametrijskih sustava.

Dio B-Postupci orijentacije u fotogrametriji i fotogrametrijsko određivanje točaka sadrži 9 poglavlja:

1. Svrha određivanja točaka
2. Izbor, određivanje i izmjera točaka
3. Osnovni matematički model
4. Postupci fotogrametrijske izmjere za određivanje točaka na malim prostorima
5. Postupci fotogrametrijske izmjere za određivanje točaka na velikim prostorima
6. Posebnosti u primjeni digitalne fotogrametrije
7. Kontrola kvalitete i utvrđivanje grubih pogrešaka
8. Procjena varijanci grupa opažanja
9. Naputci za primjenu s primjerima.

Dio C-Fotogrametrijsko određivanje ploština i njihovo vizualiziranje ima sljedeći sadržaj:

1. Digitalni ortofoto, stereoortofoto, trodimenzionalni fotomodeli
2. Automatsko određivanje gornje površine objekata.

Dio D-Fotogrametrijska izmjera i vizualizacija dinamičkih fenomena:

1. Fotogrametrijski način obuhvata dinamičkih pojava
2. Vizualizacija dinamičkih pojava i dinamička vizualizacija statičkih objekata.

Dio E-Kalibriranje fotogrametrijskih sustava:

1. Koncepcija kalibriranja
2. Postupci kalibriranja
3. Kalibriranje različitih vrsta kamera
4. Kalibriranje fotoskanera.

Već samo na osnovu pregleda dijelova i poglavlja očito je da se radi o modernom udžbeniku. Intenzivni razvoj fotogrametrije u posljednjim godinama i potražnja za fotogrametrijskim podacima koji su prijeko potrebni za uspostavu prostornih informacijskih sustava odredili su takav sadržaj udžbenika.

Namijenjen u prvome redu studentima geodezije i stručnjacima koji se bave fotogrametrijom, ovaj će udžbenik poslužiti svima drugima koji se bave tehnikama i tehnologijama mjerenja iz bliskih disciplina, iako je zbog materije koju obrađuje ovaj drugi dio nešto teži i kompleksniji od I dijela Fotogrametrije istog autora i izdavača.

Uz cijenu od 78 DEM, odnosno 569 ATS, knjigu je moguće nabaviti kod izdavača Ferd, Dümmlers Verlag Postfach 1480, 53400 Bonn ili Herder u. Co. Viktor-Kaplan Str.9, A-2201 Gerasdorf, Austria.

Teodor Fiedler

A.H. Robinson, J.L. Morrison, P.C. Muehrcke, A.J. Kimerling, S.C. Gupta

ELEMENTS OF CARTOGRAPHY

Knjiga *Elements of Cartography*, objavljena 1995. u izdanju John Wiley & Sons, Inc., šesto je izdanje tog vrlo poznatog kartografskog udžbenika. Prvo izdanje izašlo je 1953., a pretposljednje, peto, 1984.

U odnosu na peto izdanje naglasci su promijenjeni u nekoliko smjerova. Budući da se danas u informatičkom dobu karte sve više izrađuju u sklopu geoinformacijskih sustava (GIS), to su kartografija i GIS izričito isprepleteni kroz čitavu knjigu. To je razlog i povećanju opsega knjige. Zbog važnosti baza podataka dodani su odjeljci o formatima podataka, strukturiranju, točnosti i normama u razmjeni podataka. Proširena su i poglavlja o digitalnoj obradi slika. Dok su sve slike za peto izdanje izrađene ručno upotrebom fotomehaničkih postupaka, sve slike u ovom izdanju izrađene su pomoću računala.

Knjiga je podijeljena u sedam dijelova s ukupno 31 poglavljem.

Prvi dio pod naslovom **Uvod** sadrži tri poglavlja. U prvom poglavlju koje ima naslov *Kartografija danas* autori navode da će primjenu elektronike i osobito računala u kartografiji nazivati digitalnom kartografijom. Tijekom proteklih stoljeća karta je imala dvije važne funkcije. Služila je kao medij za pohranu informacija o prostoru i stvarala sliku svijeta koja nam je pomagala da sagledamo složenost okoliša u kojem živimo. Digitalna je kartografija stvorila dva proizvoda od kojih svaki zadovoljava po jednu od navedenih funkcija karte. *Digitalne baze podataka* zamijenile su kartu kao medij za pohranu podataka, a *kartografska vizualizacija* na različitim medijima zadovoljava drugu funkciju otisnute karte. Drugo poglavlje bavi se prirodom kartografije, a treće njezinom poviješću. Pišući u tom poglavlju o utjecaju tehnologije na razvitak kartografije autori razlikuju ručnu, magnetsku, mehaničku, optičku, fotokemijsku i elektroničku tehnologiju.

Drugi dio knjige ima naslov **Odnosi Zemlje i karte** i sadrži tri poglavlja. Obradeni su oblik i veličina Zemlje, mreža meridijana i paralela, kartografske projekcije te mjerila i koordinatni sustavi.

Izvori podataka naslov je trećeg dijela s tri poglavlja. Izložene su metode: geodetske izmjere, daljinskih istraživanja, popisa stanovništva i digitalizacije. U posebnom poglavlju opisuju se i modeli podataka (vektorski i rasterski) za digitalne kartografske informacije.

Četvrti dio pod naslovom **Obrada podataka** sadrži šest poglavlja. U prvom poglavlju obrađena je *digitalna obrada slika*. Tri poglavlja posvećena su *bazama podataka*. Obradena je koncepcija baza podataka, upravljanje velikim bazama podataka te su opisane baze podataka izrađene za područje Sjedinjenih Američkih Država. Posebna su poglavlja posvećena statističkoj obradi podataka i geoinformacijskim sustavima. Na početku poglavlja o geoinformacijskim sustavima (GIS) autori ističu da su ti sustavi stigli na kartografsku scenu i izvršili golem utjecaj u posljednjih nekoliko godina. GIS omogućava svakom pojedincu pristup do prostornih podataka i